

การผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ หลังยุคโรคระบาดโควิด-19

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร

โลกในยุควิกฤตโควิด-19

ได้เปลี่ยนไป กำลังเปลี่ยน และจะเปลี่ยนต่อไป

การเปลี่ยนแปลงของโลกมีลักษณะแปลกใหม่และท้าทาย

Volatility คือ มีการเปลี่ยนแปลงเร็ว

Uncertainty คือ มีความไม่แน่นอน

Complexity คือ มีความซับซ้อน

Ambiguity คือ มีความไม่ชัดเจน

Disruptive คือ มีผลกระทบมาก มีการพลิกผันจาก
หน้ามือเป็นหลังมือ

Discontinuous คือ มีความผกผัน ไม่ต่อเนื่องในทิศทางเดิม

Impacts ของวิกฤตโควิด-19

- Healthcare System
- Economy
- Workforces
- Fundamental Education / Higher Education

ทุกคน ทุกภาคส่วน ต้องตระหนัก

COVID-19 ตอกย้ำความสำคัญของ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วิกฤตโควิด-19 ชี้ให้เห็นว่าทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมาก ทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ (adaptability) ความเข้าใจอกเข้าใจผู้อื่น มี global mindset มองตัวเองเป็นพลเมืองโลก และมองผู้อื่นด้วยความเชื่อมโยงกันในระดับโลก มีความสามารถในการแก้ไขสถานการณ์เวลาเจอเหตุการณ์ไม่คาดฝัน (resilient) รวมถึงเรื่องความรู้ (literacy) ใหม่ ๆ เช่น ทักษะด้านดิจิทัล (digital literacy) หรือการเงิน (financial literacy) และทักษะการจัดการตัวเอง ภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

Higher Education in Post COVID-19 Era

CONTEXT

**COVID-19
Situation**

Infrastructure

Workflow

Personnel

Re-design of Education

**Student
Stratification**

**Quality &
Standard**

**Value &
Evaluation**

Digital Solutions

**Digital
Connectivity
/ Platform**

**Resource-
data
management
system**

**University
Dashboard
monitoring**

**2S
Safety**

**Non-
Crowde
d**

**Educa
tion
Equity**

**New
Norm
al
Of
High
er
Educ
ation**

Higher Education in Post COVID-19 Era

CONTENT

- เราสร้างนวัตกรรมได้น้อยมาก
- เป้าหมายใหม่ของการเรียนรู้ คือ ต้องนำความรู้ไปสร้างนวัตกรรม
- เน้นเรียนรู้จากการทำงาน (LAB, Workplace, VR)
- เน้นการตั้งคำถาม ให้เกิดการคิดวิเคราะห์ เกิดจินตนาการ และแรงบันดาลใจ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (**Innovation**) ให้สามารถเปลี่ยนชีวิต สร้างการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรและโลก
- ใช้ Platform การเรียนรู้ใหม่ Blended Learning (off-line and on-line interactive platform)
- สร้างกำลังคนที่เป็นบัณฑิตพันธุ์ใหม่

บัณฑิตพันธุ์ใหม่ สร้างชุมชน สังคม ประเทศชาติ ผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19

- มุ่งเน้นการพลิกโฉมระบบอุดมศึกษาให้เป็นระบบการศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งมีความสำคัญมากในการตอบโจทยการพัฒนาประเทศ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก
- ระบบอุดมศึกษาใหม่ ต้องมีนวัตกรรม 1)ในการจัดการศึกษา 2)ในการพัฒนาคน ให้สามารถใช้นวัตกรรมได้และต้องพัฒนาคนให้เป็น "นวัตกร" และผู้ประกอบการนวัตกรรม ที่สามารถออกแบบสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้เชิงพาณิชย์ ตามความต้องการในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม (Demand side innovations) ที่เกิดผลกระทบสูงด้านบวก ในการตอบโจทยที่ท้าทายของสังคม การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาเชิงพื้นที่และการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

บันทึกพันธมิตรใหม่ สร้างชุมชน สังคม ประเทศชาติ ผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19

บันทึกพันธมิตรใหม่ เป็นปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ

พัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เป็นเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) และการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมอัจฉริยะ (Smart Society) คือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยนวัตกรรม ที่ผ่านมานวัตกรรมส่วนใหญ่เป็นนวัตกรรมที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมขึ้นใช้เอง โดยเน้นนวัตกรรมที่ตรงกับอุปสงค์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (Demand Side Innovation) และสามารถนำไปจดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้

การสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่

- เปลี่ยนบทบาทของสถานศึกษาจากการเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็น “แหล่งสร้างสรรค์นวัตกรรม: Makerspace” ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกสร้างนวัตกรรมที่ตรงกับความใฝ่ฝัน (Passion) ของตนเอง ตามความถนัดและเป็นสิ่งที่ตนเอง และโลกต้องการ รวมทั้งมีคุณธรรมเป็นฐาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความยั่งยืน
- เปลี่ยนจุดมุ่งหมายการเรียนรู้แต่ละวิชาจากการเรียนให้มีความรู้เป็น “การเรียนรู้เพื่อความฉลาดรู้ทางเศรษฐกิจและสังคม” และ “การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงอย่างมีนวัตกรรม: Real-life innovative application” และเปลี่ยนมุมมอง กรอบความคิดนักศึกษาให้มี Outward mindset คือการมองคนอื่นและส่วนรวมสำคัญกว่าตนเอง

การสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่

- เปลี่ยนบทบาทของอาจารย์จากการเป็นผู้สอนหนังสือ มาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงชีวิตนักศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น
 - (1) ผู้ชี้แนะ (Coach)
 - (2) ผู้ออกแบบการเรียนรู้ (Learning designer)
 - (3) ผู้สร้างนวัตกรรม (Innovator Creator)
- เปลี่ยนมุมมองกรอบความคิดของอาจารย์เป็น Growth mindset คือเชื่อว่านักศึกษาทุกคนสามารถพัฒนาได้
- เปลี่ยนบทบาทของนักศึกษาจากการเป็นผู้เรียนตามแผนการสอนของอาจารย์ มาเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ นำแผนการเรียนสู่การปฏิบัติ และมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่จะไปสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อประเทศและโลก เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในสถานที่จริง และจบแล้วเป็นบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ที่มีคุณภาพทำงานได้จริง เป็นนวัตกรรม และผู้ประกอบการนวัตกรรม

การสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่

- เปลี่ยนบทบาทของเทคโนโลยีด้านการศึกษาให้ทันยุค ตอบโจทย์ทั้งอาจารย์และนักศึกษา ใช้แอปพลิเคชันใหม่ๆ เกี่ยวกับการศึกษา และมีเทคโนโลยี AR, VR และ AI ในการตอบโจทย์ด้านการศึกษาให้กับนักศึกษาได้ เราไม่จำเป็นต้องให้เกิดวิกฤตแล้วถึงจะ “คิดใหม่” ในระบบการศึกษา แต่เทคโนโลยีสามารถเปลี่ยนบทบาทอาจารย์ จากที่เคยเป็นผู้ชี้นำไปสู่การเป็นผู้สนับสนุน และให้คำแนะนำแก่นักศึกษา รวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตพันธุ์ใหม่
- โดยหวังว่าสถานการณ์ COVID-19 จะเป็นกระจกสะท้อนว่านวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษาสามารถช่วยให้นักศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ ผ่านช่วงเวลานี้ไปได้ และต่อไปจะเห็นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษาเป็นเรื่องปกติของระบบการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตพันธุ์ใหม่

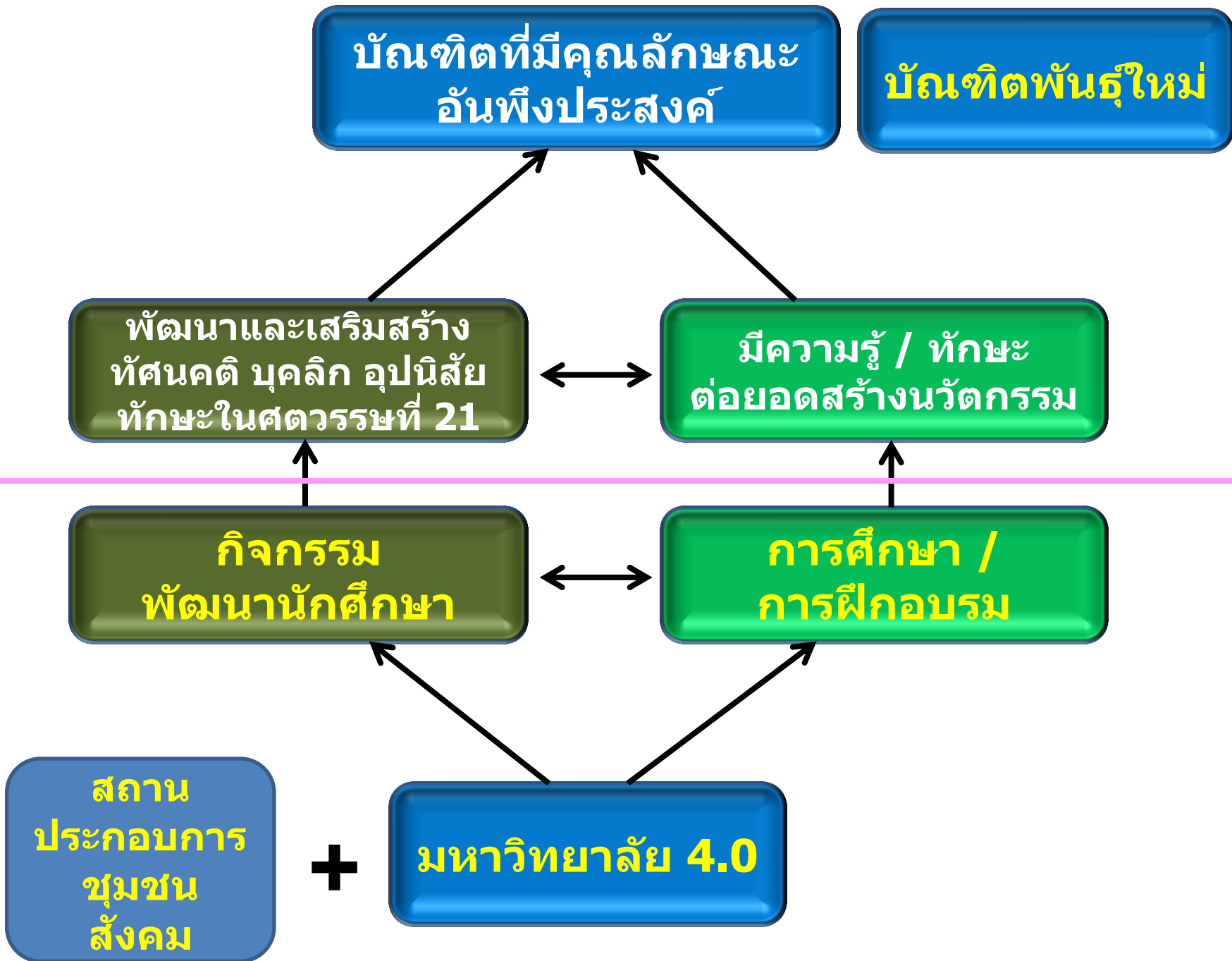
บัณฑิตพันธุ์ใหม่มีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความพร้อมในการทำงาน และมีขีดความสามารถสูงในระดับสากล มีความเป็นเลิศที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในสาขาอาชีพต่างๆ

บัณฑิตพันธุ์ใหม่มีความรอบรู้ ต่อยอดสร้างนวัตกรรมได้ทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

บัณฑิตพันธุ์ใหม่ได้รับการปลูกฝังให้ใฝ่รู้ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสนองตอบความต้องการให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นบัณฑิตที่เก่งทั้งวิชาการและวิชาชีพ โดยคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพนั้นๆ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตศตวรรษที่ 21

- High level Quality Workforce and Work-Ready
- Skilled and Competent, Flexible and Innovative
- Able to Contribute to the labor market, civil society and community development
- Lifelong Learners
- Entrepreneurial Thinkers
- Able to Communicate and Collaborate Effectively
- Global Citizens

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ฝึกอบรม ต้องทำควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

- **การศึกษา/ฝึกอบรมที่มีคุณภาพ** ช่วยเสริมสร้างให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะขั้นสูง พร้อมทำงาน และต้องต่อยอดไปสร้าง นวัตกรรมได้ รู้ทฤษฎี รู้ปฏิบัติ และเข้าใจชีวิตการทำงาน ต้อง เรียนให้รู้ว่าทุกอย่างต้องผสมผสาน ต้องไปด้วยกันอย่างสมดุล ทั้งความรู้ทางด้านวิชาการ และประสบการณ์ของการปฏิบัติ
- **การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา** ช่วยเสริมสร้างให้เข้าใจ **ชีวิต** คือ เข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น คนที่จะประสบความสำเร็จ ต้องมีครบทั้งความสามารถทางวิชาการ มีทักษะในการ ปฏิบัติงาน การพัฒนาทางอารมณ์ และทักษะชีวิต
- **เสริมสร้างให้นักศึกษาครบสมบูรณ์** มีครบทั้งพลังความรู้ พลังแห่งคุณธรรม พลังแห่งความอุตสาหพยายาม พลังในการ สร้างนวัตกรรม และแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิกฤตโควิด-19

- ตอกย้ำถึงจุดบอด ด้านความคิด ด้านนวัตกรรม ด้านการศึกษา ด้านการสร้างคน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและสังคม
- หลังรอดตายจากโควิด-19 เราอาจจะไม่สามารถลุกขึ้นวิ่งแข่งกับคนอื่นได้
- ต้องวางแผนและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนเพื่อให้มีความพร้อมในการฟื้นตัวและเติบโตในวันข้างหน้า
- ขณะเดียวกันต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับโควิด และพร้อมที่จะปรับตัวตลอดเวลา
- คนไทยจะต้องออกจาก comfort zone เพื่อกระโดดเข้าสู่เขตไม่คุ้นเคยและท้าทาย

หลังยุคโรคระบาดโควิด-19

บัณฑิตพันธุ์ใหม่

ช่วยสร้างชุมชน สังคม ประเทศชาติ

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมสู่

Smart Economy

Smart Society